

Gezgin Günlerimde "Gezegen Gezgini" Yarışması...

Can EREL

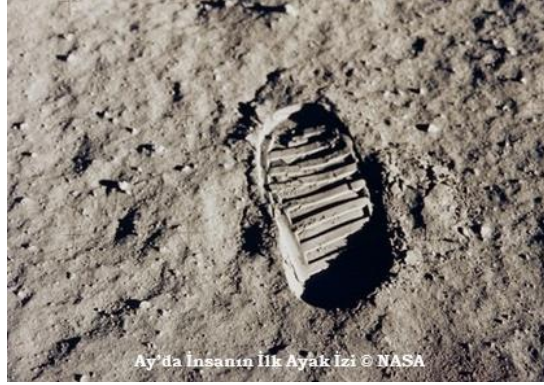
Uçak Mühendisi

can.erel@canerel.com.tr

Uzay Keşif Topluluğu'nun (UKeT), Cumhuriyetimizin 100'üncü yılında (19 - 23 Temmuz 2023) ODTÜ ve ODTÜ Teknokent ev sahipliğinde, Türkiye Uzay Ajansı, TÜBİTAK Uzay ve TSSK'nın destekleri ile (!!!) "[International Anatolian Rover Challenge | Uluslararası Anadolu Gezegen Gezgini Yarışması](#)" düzenlenmiş; kısaca ARC 2023 olarak anılıyor...

...sunulan bilgiye göre, etkinlik Türkiye Cumhuriyeti "Milli Uzay Programı" hedefleri arasında yer aldığı belirtilen "Ay Araştırma Programı" ikinci safhasında yer alan Ay yüzeyine Rover gönderilmesi görevine doğrudan katkı sunuyor.

ARC 2023 finaline davet alınca, yarışmayı, düzenlenen alanı ve katılımcıları da merakla...

...ziyaretimi, bu etkinlik içeriği ile çok büyük ölçüde ilgisi olan "İnsanın Aya İlk Ayak Basmasının (21 Temmuz 1969)" 54'üncü yıldönümü gününde gerçekleştirmek için Ankara'ya bir gün önce döndüm.

Böyle bir vesile ile, etkinlik alanı girişinde, yıllardır ertelediğim "ODTÜ Bilim ve Teknoloji Müzesi" ziyaretini de yapabildim...

...M.Ö. 7000 yılı sonrası Anadolu'da gelişen teknolojinin tarihini belgeleme, günümüz teknolojisini sergileme amacı ile 2003 yılında, ODTÜ Teknokent komşusu bir alanda kurulan müzede açık alanda askeri uçaklarımızı ziyaret etmeden girişteki iki hangar harika. Düş ve düşün sahiplerini, gerçekleyenleri kutlarım.

Özellikle de "Büyük Silo" yapısı ile de büyüdüm...

...aklıma bu ortamda yapılabilecek bilim ve teknoloji kültürü ilgili toplu çalışmalar, mesleki kutlamalar gibi organizasyonlar geldi; bunları gerçekleyenler var ise imrendim doğrusu!

Müze alanı, yapılan düzenlemelerle ARC 2023 finaline hazırlanmış...

ARC 2023 finalinde, etkinlik amacına uyumlu belirlenmiş isterlerle tanımlanan "ÖzGörevler", etkinlik jürisi gözetiminde finalist takımların (*Uzaktan [Remote] ve Özerk [Otonom] modlarda kumanda ile*) gezegen gezginleri tarafından yapılması gerçekleştiriliyor...

...her takımın bu görevdeki başarımları da puanlanıyor.

ARC tanıtımından, ön değerlendirme süreci sonunda finale kalan (harf sırası ile),

- GTU Rover
- Iztech Cengaver Rover
- METU Rover
- Mist Mongol Barota (Bengaldeş)
- Project Scorpio (Polonya)
- Silesian Phoneix (Polonya)
- Team Anveshak (Hindistan)
- UIU Mars Rover (Bengaldeş)
- Yıldız Rover

isimli 9 takımın yarışacağını öğrenmiştim; ancak Polonya'dan gelen bir takım Gezegen Gezgini aracını (Rover) gümrükten çekemeyince 8 takım yarışır hale gelmiş.

Bu süreç,

- ODTÜ Bilim ve Teknoloji Müzesi alanında, finalist takımların ve jürinin toplanma, çalışma ve sosyalleşme ihtiyaçlarının karşılanması için destekleyici kurum ve kuruluşların temin ettiği çadırlar kurularak,
- Bu alana bitişik ve destekleyici kurum ve kuruluşların rehabilite ederek hazırladıkları parkurları düzenlenerek,
- Etkinlik düzenleyici gönüllülere de ayrı bir çalışma alanı oluşturularak,

hazırlanmış. (CE Notu: Destekleyen kuruluşlar arasında TAV Havalimanları Holding dikkatimi çekti ve aylar öncesi düzenlediğim bir panel ve sonrasındaki süreci anımsattı¹)

İlk aşamada amacım, zamanımı yarışma etaplarını izlemek idi, ancak gördüklerimin etkisi ile takımların toplanma alanında üzerinde çalışmayı sürdürdükleri araçlarını inceleme merakım ağır bastı...

...ilk takımı ziyaretimde de, yarışmacı gençlerle iletişimin planlı zamanımın tamamına yakınına alacağını anladım.

Süreç sonunda "...iyi ki de" dedim; gerçekten de gençlikte hayat var!

Bu vesile ile paylaşacağım tespit, mütevazı düşünce ve önerilerim de var; sonraki etkinliklerde olumlu etkisi olması nedeni ile paylaşacağım.

¹ İş-meslek iletişim ağı ve olumlu etkileri konusunda inancımı tazeled gördüklerim... Yarışma alanında gördüğüm destekleyen kurum ve kuruluşların logoları içinde yer alan TAV Havalimanları Holding aklıma Kadınlar Günü 2022 nedeni ile Eskişehir İTÜ Mezunları Derneği için ve kendileri ile işbirliğinde 10 Mart 2022 akşamı için düzenleyerek modere ettiğim sanal panel ve sonrasındaki bazı gelişmeleri getirdi... Davetimi kabul ederek Panelist olan TAV Esenboğa Havalimanı Genel Müdürü sevgili Nuray ile bu panelin sanal ortamda yayınını düzenleyen ve şimdi de ve ARC2023 düzenleyici takımın yöneticisi olan meslektaşım sevgili Süleyman tanışması ile gelişen görüşmelerinin bir sonucu idi...

- ★ Prof. Dr. Yurdanur TULUNAY, YK Üyesi - Türk Uzay Ajansı
- ★ Prof. Dr. L. Berrin ERBAY, Öğretim Üyesi - EsOGÜ
- ★ Nuray DEMİREK, Genel Müdür - TAV Esenboğa Havalimanı
- ★ Ezgi GÖZGER ÖZMEMİŞ, Sunucu - Fox Tv
- ★ Sanem ÇALIŞ GEBELOĞLU, MMU Aerodinamik Tasarım Mühendisi - TUSAŞ
- ★ Umutkan AY, 2021 İTÜ Birincisi

..ağzımdan düşmeyen,

"İşbilenlerin aynı amaca yönelik dürüst ve samimi işbirliği, sürdürülebilir başarının sırrıdır" sözümün bir kanıtı olarak bu güzel anıyı da arşivime ilave ettim.

İlk sırada olumlu tespitlerim ve teşekkürlerim:

- Öncelikle,
 - Uzay Keşif Topluluğu'nun komite üyelerini ve etkinlikte organizatör olan gönüllüleri,
 - Yarışmaya katılan takımların üyelerini ve onlara rehberlik yapan ve destekleyen akademisyenleri ve okul yöneticilerini,
 - Böyle bir uluslararası organizasyonda
 - Evsahipliği yapan ODTÜ'yü ve ODTÜ Teknokent'i,
 - Destekleyen savunma, uzay ve havacılık ilgili kurum ve kuruluşları,
 - Etkinliği ziyaret ederek izleyen, gençlerle konuşarak motivasyonlarını artıran konukları,

kutluyorum, Can-ı gönülden...

...özellikle şu sıralar güneşlendiği şezlongundan denize yürürken üçüncü ve dördüncü parmakları arasına sıkışan kum tanelerinin rahatsızlığını dert edinen yaşitlarının ötesine geçerek Ankara bozkırında Ay ve Mars yüzey desenlerine sahip yarışma alanlarında ter dökmeleri onların her birini zaten yarışma kazananı yapıyor ve kutlanma hakkını veriyor.

- Böyle bir yarışma konumu olmaya, ODTÜ ve "ODTÜ Bilim ve Teknoloji Müzesi" alanları çok yakışmış, düşünce sahip(ler)ini kutlarım.
- Yaptığım görüşmelerden rastsal bir seçim olduğunu anlamış olsam da, "*İlk İnsanlı Ay Modülünün Aya İnmesi (20 Temmuz 1969)*" ve "*İlk İnsanın Aya Ayak Basması (21 Temmuz 1969)*" günlerinin süreç içinde kapsanması çok isabetli olmuş; bunun program içinde ilişkisellik de sağlanarak sürdürülebilirliği katılımcı ve ziyaretçilerdeki farkındalığı geliştirerek çok güzel etkiler yaratabilir.

Ve birkaç düşünce ve öneriyi, eleştiri değil birer gelişme fırsatı olarak gördüğüm için sunacağım:

- Gönüllülük seviyesinde bir adanmışlık ve imrenilecek bir düşüncenin ürünü bu tip teknolojik etkinliklerin de, arkasında maddi ve siyasi güç odağı olan etkinlikler kadar sahiplenilmediği sır değil; başkentin tam da göbeğinde ve göz bebeğimiz bir yükseköğretim kurumunun bahçesinde bu net olarak hissediliyor ve görülüyor.
- Böylesi çok disiplinli çalışma ürünlerinin yarıştığı etkinliklerde, tatil zamanı bile olsa, yöredeki FeTeMM (STEM) öğrenimi yapan ortaöğretim kurumları yöneticilerinin de uygun öğrencileri ile ziyaret edebilmeleri için çok etkili sonuçlar yaratabilecek bir potansiyel oluşturuyor; ancak bu etkinlikte faydalananları görebilmem mümkün olmadı.
- Alanda yarışan ve izleyici takım üyesi genç bilim insanlarının,
 - Ankara'ya geliş ve dönüşleri, yerel transferleri,
 - Barınma ve Yeme-İçme (İbate ve İaşe) faaliyetleri,ile ilgili sorularıma aldığım (*Transfer araçları niteliği ve yol emniyeti riskleri, uluslararası bir düzenleme olduğu için Dolar üzerinden talep edilen "Barınma ve Yeme-İçme" bedelini karşılayanların buldukları bireysel çözümlerin, gündüz-gece etaplarını kapsayan yarışma alanına yakın ve hep birlikte olması gereken takım üyeleri arasındaki grup dinamiklerini olumsuz etkilemesi gibi*) cevaplar düşündürücü idi...
- O birkaç saat içinde aklımdan,
 - Büfelerden soğuk "Su ve Ayran",
 - Günde birkaç kez yarışma alanında bulunanlara sunulacak "Kaymak Dondurma",
 - Yarışmanın bir-iki akşamında "yerel Kültür Turu ve Eğlencesi",
 - Çocuk ve genç ziyaretçilere "Bilim Müzeleri - Etkinlikleri Giriş Davetiyeleri",sunulması da geçmedi değil...

Özetle, savunma, uzay ve havacılık kuruluşlarımızın fuarlarda bir-iki aksamda "Barınma ve Yeme-İçme" için harcadıkları bu organizasyonu uçurabilirdi; denenirse görülebilir...

İyi ki gençlik var; gençlikte hayat var!

